

॥ २८ ॥ २९ ॥ परंशत्रुं चक्रं सैन्यं चक्रः कोके पुमान्छीबं व्रजे सैन्यरथांगयोरिति मेदिनी इदमेव चक्रवर्तिशब्दप्रवृत्तिनिमित्तं ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भा
धर्मात्मा च महात्मा च दुष्यंतः पुरुषोत्तमः ॥ अभ्यगच्छः पतियत्त्वं भजमानं शकुंतले ॥ २८ ॥ महात्मा जनिता लोके पुत्रस्तव महाबलः ॥ यद्दमांसागरापांगीं
कृत्स्नां भोक्ष्यति मेदिनी ॥ २९ ॥ परं चाभिप्रयातस्य चक्रंतस्य महात्मनः ॥ भविष्यत्यप्रतिहतं सततं चक्रवर्तिनः ॥ ३० ॥ ततः प्रक्षाल्य पादौ सा विश्रांतं मुनिम
ब्रवीत् ॥ विनिधाय ततो भारं सन्निधाय फलानि च ॥ ३१ ॥ शकुंतलोवाच मया पतिर्वतो राजा दुष्यंतः पुरुषोत्तमः ॥ तस्मै ससचिवाय त्वं प्रसादं कर्तुं
महसि ॥ ३२ ॥ कण्व उवाच प्रसन्न एव तस्याहं त्वत्कृते वरवर्णिनि ॥ गृहाण च वरं मत्तस्त्वं शुभेयदभीप्सितं ॥ ३३ ॥ वैशंपायन उवाच ततो ध
र्मिष्ठतां वद्रे राज्याच्चास्वलनं तथा ॥ शकुंतला पौरवाणां दुष्यंतहितकाम्यया ॥ ३४ ॥ इति श्री महाभारते आदिपर्वणि संभवपर्वणि शकुंतलोपाख्याने त्रि
सप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ वैशंपायन उवाच प्रतिज्ञायतु दुष्यंते प्रतियाते शकुंतलां ॥ गर्भं सुषाव वामोरुः कुमारममि तौ ज
सं ॥ १ ॥ त्रिषु वर्षेषु पूर्णेषु दीप्तानलसमद्युतिं ॥ रूपौदार्यगुणोपेतं दौष्यं तिज न मे जय ॥ २ ॥ जातकर्मादि संस्कारं कण्वः पुण्यकृतां वरः ॥ विधिवत्कारयामास व
र्धमानस्य धीमतः ॥ ३ ॥ दंतैः शुक्लैः शिखरिभिः सिंहसंहननो महान् ॥ चक्रांकितकरः श्रीमान्महामूर्धामहाबलः ॥ ४ ॥ कुमारो देवगर्भाभिः स तत्राशुव्यवर्धत ॥
षड्वर्ष एव बालः सकण्वाश्रमपदं प्रति ॥ ५ ॥ सिंहव्याघ्रान्वराहांश्च महिषांश्च गजांस्तथा ॥ बबन्ध वृक्षैर्बलवानाश्रमस्य समीपतः ॥ ६ ॥ आरोहन् दमयंश्चैव क्री
डंश्च परिधावति ॥ ततोऽस्य नाम चक्रुस्ते कण्वाश्रमनिवासिनः ॥ ७ ॥ अस्त्वयं सर्वदमनः सर्वहिदमयत्यसौ ॥ स सर्वदमनो नाम कुमारः समपद्यत ॥ ८ ॥ विक्र
मेणौजसा चैव बलेन च समन्वितः ॥ तं कुमारमृषिर्दृष्ट्वा कर्मचास्यातिमानुषं ॥ ९ ॥ समयो यौ वराज्यायेत्यब्रवीच्च शकुंतलां ॥ तस्य तद्वलमाज्ञाय कण्वः शि
ष्यानुवाच ह ॥ १० ॥ शकुंतलामिमांशीघ्रं सह पुत्रामितो गृहात् ॥ भर्तुः प्रापयतागारं सर्वलक्षणपूजितां ॥ ११ ॥ नारीणां चिरवासो हि बांधवेषु न रोचते ॥
कीर्तिचारित्र्यधर्मघ्नस्तस्मान्नयतमाचिरं ॥ १२ ॥ तथेत्युक्त्वा तु ते सर्वे प्रातिष्ठन्त महौजसः ॥ शकुंतलां पुरस्कृत्य स पुत्रांगजसाङ्कयं ॥ १३ ॥

रतभावदीपे त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ प्रतिज्ञायेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ विक्रमः पराभिभवसामर्थ्यं ओजः कान्तिः बलं शरीरं ॥ ९ ॥ १० ॥
॥ ११ ॥ नरोचते न शोभते चारित्र्यं शीलं धर्मः पातिव्रत्यं ॥ १२ ॥ १३ ॥